

Vergaderjaar 2009–2010

32 222 XI

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (XI) voor het jaar 2009 en van de begrotingsstaat van het Waddenfonds voor het jaar 2009 (Wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE

blz.

1. Leeswijzer	3
2. Het beleid	3
2.1. Overzicht belangrijkste suppletore mutaties 2009 (Najaarsnota)	3
Artikelsgewijze toelichting	7
Wetsartikel 1 (uitgaven/verplichtingen en ontvangsten)	7
2.2. De beleidsartikelen	7
Artikel 1. Optimaliseren van de ruimtelijke afweging	7
Artikel 2. Gebiedsontwikkeling en realisatie Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur	9
Artikel 3. Klimaatverandering en grootschalige luchtverontreiniging	11
Artikel 4. Verbeteren milieukwaliteit van water en bodem	12
Artikel 5. Milieukwaliteit in de bebouwde leefomgeving	14
Artikel 6. Risico's van stoffen, afval, straling en GGO's	17
Artikel 7. (Inter)nationaal milieubeleid	19
Artikel 8. Externe veiligheid	20
Artikel 9. Handhaving en toezicht	23
Artikel 91. Algemeen (Niet beleidsartikel)	24
Instrument: Uitgaven programma	25
Instrument: Uitgaven apparaat Gemeenschappelijke voorzieningen	25
Artikel 92. Nominaal en onvoorzien (Niet beleidsartikel)	27

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2009 wijzigingen aan te brengen in:

- a. de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (XI).

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. M. Cramer

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. Leeswijzer

De 2e suppletore begroting 2009 geeft een geactualiseerd beeld van de begroting 2009. De 2e suppletore begroting 2009, gekoppeld aan de Najaarsnota van de Minister van Financiën, is het laatste moment waarop de financiële kaders van de in uitvoering zijnde begroting kunnen worden gemuteerd. Van mutaties wordt geen meerjarige doorwerking opgenomen, omdat de 2e suppletore begroting 2009 uitsluitend betrekking heeft op het lopende begrotingsjaar 2009. In de toelichting op mutaties wordt waar relevant de meerjarige doorwerking geschetst. Over de definitieve meerjarige doorwerking wordt bij 1e suppletore begroting 2010 besloten.

De opbouw van de 2e suppletore begroting 2009 is als volgt:

- Een begrotingsstaat, waarin de mutaties voor uitgaven, verplichtingen en ontvangsten zijn opgenomen;
- Een Memorie van Toelichting die de volgende onderdelen bevat:
- Een overzichtstabel waarin de majeure beleidsmutaties worden gepresenteerd;
- Per beleidsartikel een tabel *Budgettaire gevolgen van beleid*. In deze tabel worden alle mutaties opgenomen. De belangrijke beleidsmatige mutaties worden toegelicht. Alleen technische mutaties van grote omvang worden ook toegelicht;
- De stand van de 2e suppletore begroting 2009 wordt opgebouwd door middel van mutaties op de stand van de 1e suppletore begroting 2009. Hierbij wordt aangetekend dat er 2e suppletore mutaties zijn die al in de VROM Ontwerpbegroting 2010 vermeld worden. Dit worden de zogenaamde «Miljoenennotamutaties» genoemd;
- Als toelichting is een mutatietabel opgenomen waarin mutaties worden gepresenteerd die op het desbetreffende instrument hebben plaatsgevonden. Indien van toepassing zijn ook Miljoenennotamutaties opgenomen. De toelichtingen van de Miljoenennotamutaties staan veelal ook in de verdiepingsbijlage van de Ontwerpbegroting 2010;
- Daarnaast worden soms ook nog de uitgaven aan incidentele subsidies vermeld om een wettelijke grondslag te creëren. Deze uitgaven komen niet direct terug in begrotingsmutaties omdat het hier uitgaven in de realisatiesfeer betreft.

Voor het goede begrip wordt de aanduiding «beleidsmatige mutatie» nader toegelicht. Een beleidsmatige mutatie is het gevolg van gevoerd beleid en is dus te beïnvloeden (bijvoorbeeld een bezuiniging, beleidswijzigingen met financiële gevolgen, afwijkingen uit hoofde van behoorlijk bestuur). Niet-beleidsmatige mutaties zijn meer technisch van aard en worden alleen bij grote omvang toegelicht.

2. Het beleid

2.1. Overzicht belangrijkste suppletore mutaties 2009 (Najaarsnota)

Uitgaven (x € 1000)

	Uitgaven	Artnr.
Stand ontwerpbegroting 2009*	1 216 159	
Stand na 1e suppletore begroting 2009	1 536 566	
Belangrijkste 2e suppletore mutaties 2009:		
1. Bijstelling uitgavenverwachtingen verschillende BIRK-projecten	- 56 500	2

	Uitgaven	Artnr.
2. Bijstelling sleutelproject Amsterdam Zuid-As	- 82 000	2
3. FES project Nijmegen Waalfront	5 000	2
4. Van PF: ontvangsten industrielawaai	7 600	5
5. Naar BZK GF: bijdrage VROM aan WABO	- 25 000	5
6. FES: budget luchtkwaliteit verkeersmaatregel	16 000	5
7. Kas- en verplichtingschuif uit 2010 tbv bijdrage aan de WABO via het GF	9 000	5
8. Van AP: bijdragen voor de Sloopregeling 2009	15 000	5
9. Van AP: bijdragen voor de Sloopregeling 2009	16 300	5
10. Van VenW: bijdrage aan de schadevergoeding DSM-AGRO	24 000	8
11. Kas- en verplichtingschuif van 2010 naar 2009 ivm schadevergoeding DSM-AGRO	24 000	8
Overige mutaties	14 375	
Stand na 2e suppletore begroting 2009	1 504 341	

Toelichting:

Ad 1.

De eerder berekende kasverwachtingen voor verschillende projecten op grond van het Budget Investeringen Ruimtelijke Kwaliteit (BIRK) zijn bijgesteld. De onderuitputting wordt deels veroorzaakt door vertraging, latere realisatie van projecten, en deels doordat de planvorming bij diverse projecten meer tijd kost dan verwacht. Een exacte inschatting van tevoren is moeilijk te maken, doordat de gesubsidieerde partij primair verantwoordelijk is voor de sturing en de realisatie van zijn project. De projecten worden door VROM op voortgang bewaakt middels de jaarlijks door de subsidieontvanger op te leveren voortgangsrapportage aan de uitvoeringsorganisatie SenterNovem. Omdat de middelen na realisatie van de uitgaven van het FES worden ontvangen, wordt ook de ontvangstenraming van artikel 2 aangepast.

Ad 2.

Het eindadvies van de rijksvertegenwoordiger over het project Amsterdam Zuid-As wordt in december 2009 verwacht. Op voorhand was voorzien dat de besluitvorming over de Zuid-As eerder zou hebben plaatsgevonden. De uitfinanciering vindt hierdoor niet in 2009 maar in 2010 plaats.

Ad 3.

Het project Nijmegen Waalfront is versneld betaald. In plaats van de geraamde € 20 mln is in 2009 € 25 mln afgerekend. Deze versnelde betaling is in de geest van het Aanvullend Beleidsakkoord 8 september 2009 (Integrale gebiedsopgaven Nota Ruimte). Vanuit de FES ontvangsten is de versnelde betaling gerealiseerd.

Ad 4.

In het verleden zijn gelden aan de provincies beschikbaar gesteld voor een meerjarig programma ter vermindering van het industrielawaai. De afrekening van deze regeling heeft geleid tot terugvordering (van gelden die niet besteed zijn aan vermindering van industrielawaai). De ophoging van € 7,6 mln is de tegenhanger van de hogere ontvangsten.

Ad 5, 6 en 7.

Kasschuif WABO

De Rijksbijdrage aan de WABO wordt in 2009 als decentralisatie-uitkering via het Gemeentefonds verstrekt aan medeoverheden ten laste van de

begroting van VROM. Om de totale betaling van € 25 mln mogelijk te maken in 2009, wordt € 9 mln vanuit 2010 naar 2009 geschoven.

FES Roetfilters

Het gereserveerde FES-budget voor de WABO wordt verlaagd met € 16 mln in 2009. Dit komt ten gunste aan het FES-project Roetfilters.

Overboeking WABO

De WABO regelt de omgevingsvergunning. Dit is één geïntegreerde vergunning voor o.a. wonen en bouwen wat tot minder administratieve lasten voor burger en bedrijf moet leiden. Ten behoeve van de invoering van de WABO is in 2008 een bedrag van € 25 mln aan FES-geld beschikbaar gesteld voor gemeenten. In het Bestuurlijk Overleg Financiële Verhoudingen van 31 augustus jl. is door de Rijksoverheid toegezegd dit bedrag over te boeken naar het Gemeentefonds bij Najaarsnota.

Ad 8 en 9.

De nationale sloopregeling is tijdelijk ingevoerd voor de jaren 2009 en 2010. De regeling voorziet in een inruilvergoeding (slooppremie) voor oude auto's. De premie varieert per type ingeruilde auto. Er is in totaal € 65 mln beschikbaar gesteld. Dit wordt aangevuld met € 20 mln van de sector (Auto Recycling Nederland). Bij Miljoenennota was hiervan reeds € 15 mln toegevoegd aan de begroting van VROM. Nu wordt nog eens € 16,3 mln uit het stimuleringspakket toegevoegd aan de begroting van VROM.

Ad 10 en 11.

Beide mutaties hebben betrekking op de verplaatsing van de ammoniak productie DSM naar Limburg. Daarmee vervalt het ammoniakvervoer per spoor. Op basis van de daarbij horende intrekking van de vergunning ontstaat de verplichting tot schadevergoeding. Samen met het ministerie van VenW wordt door VROM de benodigde € 48,0 mln hier nu gerealiseerd.

Ontvangsten (x € 1000)

	Ontvangsten	Artnr.
Stand ontwerpbegroting 2009*	255 674	
Stand na 1e suppletore begroting 2009	493 356	
Belangrijkste 2e suppletore mutaties 2009:		
1. FES project Nijmegen Waalfront	5 000	2
2. Bijstelling uitgavenverwachting BIRK-projecten	- 56 500	2
3. NSP Amsterdam Zuid-AS	- 82 000	2
4. Van PF: ontvangsten industrielaai	7 600	5
5. FES budgetten luchtkwaliteit verkeersmaatregelen	16 000	5
Overige mutaties	6 142	
Stand na 2e suppletore begroting 2009	389 608	

Toelichting:

Ad 1.

Het project Nijmegen Waalfront is versneld betaald. In plaats van de geraamde € 20 mln is in 2009 € 25 mln afgerekend. Deze versnelde betaling is in de geest van het Aanvullend Beleidsakkoord 8 september 2009 (Integrale gebiedsopgaven Nota Ruimte). Vanuit de FES ontvangsten is de versnelde betaling gerealiseerd.

Ad 2.

De eerder berekende kasverwachtingen voor verschillende projecten op grond van het Budget Investeringen Ruimtelijke Kwaliteit (BIRK) zijn bijgesteld. De onderuitputting wordt deels veroorzaakt door vertraging, latere realisatie van projecten, en deels doordat de planvorming bij diverse projecten meer tijd kost dan verwacht. Een exacte inschatting van tevoren is moeilijk te maken, doordat de gesubsidieerde partij primair verantwoordelijk is voor de sturing en de realisatie van zijn project. De projecten worden door VROM op voortgang bewaakt middels de jaarlijks door de subsidieontvanger op te leveren voortgangsrapportage aan de uitvoeringsorganisatie SenterNovem. Omdat de middelen na realisatie van de uitgaven van het FES worden ontvangen, is ook de ontvangstenraming van artikel 2 aangepast.

Ad 3.

Sleutelproject Amsterdam Zuid-As (€ – 82 mln): het eindadvies van de rijksvertegenwoordiger wordt in december 2009 verwacht. Op voorhand was voorzien dat de besluitvorming over de Zuidas eerder zou hebben plaatsgevonden. Besluitvorming vindt derhalve op z'n vroegst in 2010 plaats, waardoor in 2009 niet betaald wordt. De ontvangstenbijstelling is hier de tegenhager van.

Ad 4.

In het verleden zijn gelden aan de provincies beschikbaar gesteld voor een meerjarig programma ter vermindering van het industrielawaai. De afrekening van deze regeling heeft geleid tot terugvordering (van gelden die niet besteed zijn aan vermindering van industrielawaai).

Ad 5.

Betreft de tegenboeking in de sfeer van de ontvangsten in relatie tot de uitgaven mutatie van gelijke omvang en omschrijving. Heeft te maken met het gedesaldeerd (zowel in de uitgaven- als ontvangstensfeer) boeken van mutaties die te maken hebben met FES middelen.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Wetsartikel 1 (uitgaven/verplichtingen en ontvangsten)

2.2. De beleidsartikelen

Artikel 1. Optimaliseren van de ruimtelijke afweging

(x € 1 000,-)	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp-begroting 2009	Stand 1e suppletore begroting 2009	Mutaties 2e suppletore begroting 2009	Stand 2e suppletore begroting 2009
Verplichtingen:	6 260	7 312	- 815	6 497
Uitgaven:	19 140	22 305	- 1 442	20 863
Programma:	19 140	22 305	- 1 442	20 863
Ruimtelijk instrumentarium ontwikkelen en beheren:	19 140	22 305	- 1 442	20 863
FES projecten	10 045	14 000	- 5 671	8 329
Monitoring Nota Ruimte	1 176	0	0	0
Subsidies algemeen	460	0	0	0
Overige instrumenten algemeen	2 696	4 842	- 771	4 071
Interreg	4 763	3 463	5 000	8 463
Ontvangsten:	10 033	13 988	- 4 536	9 452

Verplichtingen en uitgaven

Toelichting:

Instrument: FES projecten

Op dit instrument zijn de volgende mutaties verwerkt:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. FES vertraging Habiform		- 1 500
2. FES vertraging klimaat voor de Ruimte		- 4 171
Totaal		- 5 671

Ad 1:

De subsidie aan de stichting Habiform wordt in 2009 tot 95% bevoorschot. De afrekening en betaling van de laatste 5% vindt plaats in 2010. De stichting Habiform wil eerst intern het verantwoordingsproces afronden. Dit vindt plaats eind 2009 waardoor de einddeclaratie niet op tijd door VROM zal worden ontvangen om nog in 2009 afgehandeld te kunnen worden.

Ad 2:

De uitvoering van het kennisprogramma Klimaat voor Ruimte uitgevoerd door de gelijknamige stichting is vertraagd. Een bedrag ad € 4,2 mln komt niet in 2009 tot betaling. Reden voor vertraging is enerzijds dat de startdatum van projecten later is komen te liggen. Anderzijds is looptijd van programma ook verlengd waardoor de uitfinanciering is aangepast.

Instrument: Overige instrumenten algemeen

Op dit instrument zijn de volgende mutaties verwerkt:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. Vertraging ontvangst Kadaster	1 135	1 135
2. Naar BZK inzake Bestuurslasten Wro	- 3 600	- 3 600
3. Van Raad van State inzake Bestuurslasten Wro	600	600
4. Overige mutaties	1 050	1 094
Totaal	- 815	- 771

Toelichting:

Ad 1.

Het Kadaster draagt € 1,135 mln bij aan het project Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen. Deze bijdrage was oorspronkelijk in 2007 voorzien, maar zal pas begin 2010 worden ontvangen. Daarom is bij de ontwerpbegroting 2010 deze bijdrage zowel bij de uitgaven als de ontvangsten opgeboekt.

Ad 2. en ad 3.

De bijdrage aan BZK inzake de Bestuurslasten Wro bedraagt € 3,6 mln.

Instrument: Interreg

Op dit instrument zijn de volgende mutaties verwerkt:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. Doorwerking begrotingsuitvoering 2008		3 000
2. Vanuit artikel Klimaat en luchtkwaliteit		2 000
Totaal		5 000

Toelichting:

Een in 2008 aangegane verplichting in het kader van Interreg is pas in 2009 betaald. Beide mutaties zijn bedoeld ter dekking van deze verplichting.

Ontvangsten

Ontvangsten instrument: FES projecten

Zie de toelichting bij de uitgaven.

Ontvangst instrument: Overige instrumenten algemeen

Zie de toelichting bij de uitgaven.

Artikel 2. Gebiedsontwikkeling en realisatie Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur

(x € 1 000,-)	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp- begroting 2009	Stand 1e suppletore begroting 2009	Mutaties 2e supple- tore begroting 2009	Stand 2e suppletore begroting 2009
Verplichtingen:	59 074	115 665	75 063	190 728
Uitgaven:	142 920	319 334	- 132 837	186 497
Programma:	142 920	319 334	- 132 837	186 497
Stedelijke gebieden van nationaal belang verder ontwikkelen:	94 885	270 654	- 131 122	139 532
FES projecten gebiedsontwikkeling	0	51 009	11 200	62 209
FES BIRK	50 967	66 910	- 56 593	10 317
FES BIRK Mooi Nederland	9 500	5 678	5 824	11 502
FES nieuwe sleutelprojecten	24 289	120 510	- 82 000	38 510
Onderzoek stedelijk gebied	0	0	0	0
Subsidies stedelijk gebied	9 363	- 100	100	0
Overige instrumenten stedelijk gebied	766	26 647	- 9 653	16 994
Landelijke gebieden van nationaal belang verder ontwikkelen:	42 988	45 638	- 2 089	43 549
FES BIRK	0	- 93	93	0
Onderzoek landelijk gebied	0	0	0	0
Subsidies landelijk gebied	76	0	0	0
Overige instrumenten landelijk gebied	412	6 547	- 2 182	4 365
Bufferzones	6 470	5 306	0	5 306
Belvedere	2 125	0	0	0
Het Waddenfonds	33 905	33 878	0	33 878
Stimuleren architectonische kwaliteit voor het interdepartementale architectuurbeleid	5 047	3 042	374	3 416
Stimuleren architectonische kwaliteit voor het interdepartementale architectuurbeleid	5 047	3 042	374	3 416
Ontvangsten:	85 920	248 514	- 121 476	127 038

Verplichtingen en uitgaven

Toelichting:

Instrument: FES Projecten gebiedsontwikkeling

Op dit instrument zijn de volgende mutaties verwerkt:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. FES Plankosten Schaalsprong		1 600
2. FES Nota Ruimte project Zuidplaspolder	24 000	
3. FES Nota Ruimte project Oude Rijnzone	17 500	
4. Hart van Zuid gemeente Hengelo	14 500	
5. Project IJsseldata	22 400	
6. Project Nijmegen Waalfront		5 000
7. Project spoorzone Den Bosch		2 600
8. Project Maastricht Belvedere		2 000
Totaal	78 400	11 200

Ad 4. tot en met 8.

De mutatie voor plankosten Schaalsprong betreft de voorfinanciering in de planvormingskosten van dit project. De mutaties voor de projecten Zuidplaspolder en Oude Rijnzone zijn subsidieverleningen uit het Nota

Ruimte budget. In de MR van 4 september 2009 is besloten tot een subsidie aan het project Hart van Zuid van de gemeente Hengelo (€ 14,5 mln verplichtingen) en aan het project IJsseldelta (€ 22,4 mln verplichtingen). Beide subsidies zijn toegekend in het kader van het Nota Ruimte budget. De projecten spoorzone Den Bosch, Nijmegen Waalfront en Maastricht Belvedere zijn versneld betaald. Dit betekent dat voor spoorzone Den Bosch € 13 mln is betaald (planning was € 10,4 mln), voor Nijmegen Waalfront € 25 mln (planning was € 20 mln) en voor Maastricht Belvedere € 10 mln (planning was € 8 mln). Deze versnelde betalingen zijn in de geest van het Aanvullend Beleidsakkoord 8 september 2009 (Integrale gebiedsopgaven Nota Ruimte).

Instrument: FES Budget Investerings Ruimtelijke Kwaliteit (BIRK)

Op dit instrument zijn de de volgende mutaties verwerkt:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. Bijstelling kasverwachtingen verschillende BIRK-projecten		- 56 500
2. Overige mutaties		- 93
Totaal		- 56 593

Toelichting:

Ad 1.

De eerder berekende kasverwachtingen voor verschillende projecten op grond van het Budget Investerings Ruimtelijke Kwaliteit (BIRK) zijn bijgesteld. De onderuitputting wordt deels veroorzaakt door vertraging, latere realisatie van projecten, en deels doordat de planvorming bij diverse projecten meer tijd kost dan verwacht. Een exacte inschatting van tevoren is moeilijk te maken, doordat de gesubsidieerde partij primair verantwoordelijk is voor de sturing en de realisatie van zijn project. De projecten worden door VROM op voortgang bewaakt middels de jaarlijks door de subsidieontvanger op te leveren voortgangsrapportage aan de uitvoeringsorganisatie SenterNovem. Omdat de middelen na realisatie van de uitgaven van het FES worden ontvangen, wordt ook de ontvangstenraming van artikel 2 aangepast.

Instrument: FES Mooi

Op grond van de eerste tender van het innovatieprogramma zal naar verwachting een hoger bedrag aan voorschot worden betaald aan de subsidieontvangers dan oorspronkelijk geraamd.

Instrument: FES Nieuwe Sleutel Projecten(NSP)

Op dit instrument is de volgende mutatie verwerkt:

Sleutelproject Amsterdam Zuid-As (€ - 82 mln): het eindadvies van de rijksvertegenwoordiger wordt in december 2009 verwacht. Op voorhand was voorzien dat de besluitvorming over de Zuidas eerder zou hebben plaatsgevonden. Besluitvorming vindt derhalve op z'n vroegst in 2010 plaats, waardoor in 2009 niet betaald wordt.

Ontvangsten

Zie de toelichting bij de uitgaven.

Ontvangsten instrument: FES Projecten Gebiedsontwikkeling

Op dit instrument zijn de volgende mutaties verwerkt:

(x € 1000)	Ontvangsten
Mutaties 2e suppletore begroting:	
1. Project Nijmegen Waalfront	5 000
2. Project Spoorzone Den Bosch	2 600
3. Project Maastricht	2 000
Totaal	11 200

Ontvangsten instrument: FES Budget Investerings Ruimtelijke Kwaliteit (BIRK)

Op dit instrument zijn de volgende mutaties verwerkt:

(x € 1000)	Ontvangsten
Mutaties 2e suppletore begroting:	
1. Bijstelling kasverwachtingen verschillende BIRK-projecten	- 56 500
2. Overige mutaties	- 93
Totaal	- 56 593

Ontvangsten instrument: FES projecten Gebiedsontwikkeling

Zie de toelichting bij de uitgaven.

Ontvangsten instrument: FES Mooi Nederland

Zie de toelichting bij de uitgaven.

Ontvangsten instrument: FES Nieuwe Sleutel Projecten (NSP)

Zie de toelichtingen bij de uitgaven.

Artikel 3. Klimaatverandering en grootschalige luchtverontreiniging

(x € 1 000,-)	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp-begroting 2009	Stand 1e suppletore begroting 2009	Mutaties 2e suppletore begroting 2009	Stand 2e suppletore begroting 2009
Verplichtingen:	41 120	86 009	- 3 274	82 735
Uitgaven:	97 610	68 667	- 5 274	63 393
Programma:	97 610	68 667	- 5 274	63 393
Realisatie Kyoto klimaatverplichtingen:	89 734	63 272	- 4 679	58 593
Binnenlandse klimaatinstrumenten	39 533	23 619	- 4 676	18 943
Clean Development Mechanism	50 201	39 653	- 3	39 650
Beperken klimaatverandering door post-Kyoto afspraken:	1 796	1 231	- 369	862
Beperken klimaatverandering door post-Kyoto afspraken	1 796	1 231	369	862
Beperken aantasting van de ozonlaag:	186	116	0	116
Beperken aantasting van de ozonlaag	186	116	0	116
Beperken van verzuring en grootschalige luchtverontreiniging:	5 894	4 048	- 226	3 822
Beperken van verzuring en grootschalige luchtverontreiniging	5 894	4 048	- 226	3 822
Ontvangsten:	2 500	2 500	0	2 500

Verplichtingen en uitgaven

Toelichting:

Instrument: Binnenlandse klimaatinstrumenten

Op dit instrument zijn de volgende mutaties verwerkt:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. Van Aanvullende Post middelen Schoon & Zuinig	1 500	1 500
2. Naar GF: uitvoering regeling SLOK	- 2 700	- 2 700
3. Naar PF: uitvoering regeling SLOK	- 1 755	- 1 755
4. Van VenW: bijdrage subsidie «Amsterdam elektrisch»	1 000	1 000
5. Overige mutaties	- 728	- 2 721
Totaal	- 2 683	- 4 676

Toelichting:

Ad 1.

Dit betreft overboeking vanuit de Aanvullende Post naar VROM van reeds gereserveerde middelen voor de uitvoering van het werkprogramma Schoon en Zuinig.

Ad 2. en 3.

Deze overboekingen naar het Gemeente- en Provinciefonds betreffen de toekenning van de SLOK-regeling voor lokale klimaatinitiatieven. Dit geschiedt mede in het kader van het stimuleringsbeleid.

Ad 4.

Het ministerie van VenW betaalt mee aan een project waarbij het gebruik van elektrisch vervoer in Amsterdam wordt gefaciliteerd en gestimuleerd.

Artikel 4. Verbeteren milieukwaliteit van water en bodem

(x € 1 000,-)	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp-begroting 2009	Stand 1e suppletore begroting 2009	Mutaties 2e suppletore begroting 2009	Stand 2e suppletore begroting 2009
Verplichtingen:	94 598	132 705	- 13 263	119 442
Uitgaven:	171 063	192 252	- 8 293	183 959
Programma:	171 063	192 252	- 8 293	183 959
Verbeteren van de milieukwaliteit van de bodem:	3 889	4 544	1 318	5 862
Verbeteren van de milieukwaliteit van de bodem	3 889	4 544	1 318	5 862
Saneren van verontreinigde bodems:	143 054	152 409	- 3 947	148 462
Saneren van verontreinigde bodems	143 054	152 409	- 3 947	148 462
Verbeteren van de milieukwaliteit van water:	2 161	2 288	- 375	1 913
Verbeteren van de milieukwaliteit van water	2 161	2 288	- 375	1 913
Bevorderen van gebiedsspecifieke milieumaatregelen in het landelijke gebied:	19 192	25 923	- 2 401	23 522
Bevorderen via ruimtelijke maatregelen	13 141	13 124	- 2 047	11 077
Bevorderen via milieumaatregelen	6 051	12 799	- 354	12 445

(x € 1 000,-)	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp- begroting 2009	Stand 1e suppletore begroting 2009	Mutaties 2e supple- tore begroting 2009	Stand 2e suppletore begroting 2009
Bevorderen van duurzame landbouw:	2 767	7 088	- 2 888	4 200
Bevorderen van duurzame landbouw	2 767	7 088	- 2 888	4 200
Ontvangsten:	21 600	30 270	- 3 500	26 770

Verplichtingen en uitgaven

Toelichting:

Instrument: Verbeteren van de milieukwaliteit van de bodem

Op dit instrument zijn de volgende mutaties verwerkt:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. Aanpassing vanuit het specifieke beeld voor bijdragen NEN 2009	1 233	1 233
2. Overige mutaties	85	85
Totaal	1 318	1 318

Ad 1.

Vanuit dit instrument wordt de jaarlijkse toekenning m.b.t. werkzaamheden op het terrein van normstelling en normalisatie verricht. De benodigde budgetten worden daartoe nu voor het beleidsterrein Milieu bijeengebracht.

Instrument: Saneren van verontreinigde bodem

Op dit instrument hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. Kas- en verplichtingschuif naar 2010 voor FES bodemsanering	- 9 700	- 3 500
2. Overige mutaties	503	- 447
Totaal	- 9 197	- 3 947

Ad 1.

Voor de besteding van de laatste FES gelden voor spoedlocaties, moet er een keuze gemaakt worden uit meerdere locaties. Een zorgvuldig besluit kost meer tijd dan verwacht waardoor toekenning in 2010 plaatsvindt.

Instrument: Bevorderen van duurzame landbouw

Op dit instrument zijn de volgende mutaties verwerkt:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. Naar LNV voor combi luchtwassers	- 2 320	- 2 320
3. Overige mutaties	- 793	- 568
Totaal	- 3 113	- 2 888

Ad 1.

Deze mutatie betreft een laatste bijdrage vanuit Milieu aan de subsidieregeling van het ministerie van LNV m.b.t. de gecombineerde (fijnstof en ammoniak) luchtwassers.

Instrument: Bevorderen van gebiedsgerichte milieumaatregelen in het landelijk gebied

Aan de Stichting de Kleine Aarde te boxtel is een subsidie van € 126 340,90 toegekend voor het project Train de vakman-vakvrouw

Ontvangsten

Ontvangsten instrument: Saneren van verontreinigde bodem

Op dit instrument hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

(x € 1000)	Ontvangsten
Mutaties 2e suppletore begroting:	
1. Vertraging FES-middelen voor bodemsaneringsgevallen	- 3 500
Totaal	- 3 500

Ad 1:

Zie de toelichting bij de uitgaven.

Artikel 5. Milieukwaliteit in de bebouwde leefomgeving

(x € 1 000,-)	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp-begroting 2009	Stand 1e suppletore begroting 2009	Mutaties 2e suppletore begroting 2009	Stand 2e suppletore begroting 2009
Verplichtingen:		264 919	30 752	295 671
Uitgaven:	129 958	174 536	27 651	202 187
Programma:	129 958	174 536	27 651	202 187
Verbeteren van de lokale luchtkwaliteit:	40 000	79 789	- 157	79 632
Verbeteren van de lokale luchtkwaliteit	40 000	79 789	- 157	79 632
Verminderen van geluidhinder:	28 159	27 140	1 300	28 440
Verminderen van geluidhinder	25 159	24 140	4 200	28 340
FES Geluidskaarten	3 000	3 000	- 2 900	100
Bevorderen van duurzame mobiliteit:	55 700	63 286	25 773	89 059
Bevorderen van duurzame mobiliteit	55 700	63 286	25 773	89 059
Geïntegreerd milieubeleid voor andere overheden:	6 099	4 321	735	5 056
Integratie via ruimtelijke maatregelen	4 610	4 471	366	4 837
Integratie via milieumaatregelen	1 489	- 150	369	219
Ontvangsten:	71 700	130 544	20 700	151 244

Verplichtingen en uitgaven

Toelichting:

Instrument: Verminderen van geluidhinder

Op dit instrument zijn de volgende mutaties verwerkt:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. Van PF: ontvangsten industrielaawaai	5 400	7 600
2. Verhoging verplichtingenbudget geluidlaawaai	6 000	
3. Vertraging FES geluidskaarten	- 2 500	- 2 900
3. Overige mutaties	1 770	-500
Totaal	10 170	4 200

Ad 1.

Op het programma Industrielawaai is een meevaller door extra ontvangsten. In het verleden zijn gelden aan de provincies beschikbaar gesteld voor een meerjarig programma ter vermindering van het industrielaawaai. De afrekening van deze regeling heeft geleid tot terugvordering (van gelden die niet besteed zijn aan vermindering van industrielaawaai).

Ad 2.

Verplichtingenschuif binnen budget geluidsanering. Noodzakelijk om sanering spoorweglaawaai langs de lijn Oosterbeek/Arnhem op korte termijn door te kunnen voeren. Noodzaak is ontstaan door toename goederenvervoer op deze lijn ten gevolge van opening Betuwe lijn.

Ad 3.

In 2009 wordt alleen de uitvoeringsorganisatie verplicht en betaald. Verder loopt er een Europese aanbesteding. Bij het project «geluidkaarten 2e fase» is het zo dat deze gelden aan gemeenten en provincies ter beschikking worden gesteld. Een uitvoeringsorganisatie begeleidt de totstandkoming, zorgt voor een eenduidige uitvoering en voert een monitor uit om de voortgang te kunnen volgen. Toekenning aan gemeenten/provincies vindt in 2010 plaats omdat dan de decentralisatie uitkering ook ingericht is voor het doen van FES toekenningen.

Instrument: Bevorderen van duurzame mobiliteit

Op dit instrument zijn de volgende de volgende mutaties verwerkt:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. Correctie verplichtingenschuif vervoersmanagement	- 7 000	
2. Van AP: bijdragen voor de Sloopregeling 2009	15 000	15 000
3. Naar senternovem:voor de uitvoering van de Sloopregeling	- 1 800	- 1 800
4. Van AP: Extra bijdragen voor de Sloopregeling 2009	16 300	16 300
5. Naar Risico beleid tbv taakveld gezondheid		- 2 000
6. Naar Risicobeleid tbv taakveld transport		- 1 600
7. Kas- en verplichtingenschuif uit 2010 tbv de WABO storting in GF		9 000
8. Naar BZK voor GF tbv de WABO	- 25 000	- 25 000
9. FES budget luchtkwaliteit verkeersmaatregelen	16 000	16 000
10. Overige mutaties	- 127	- 127
Totaal	13 373	25 773

Ad 1.

Betreft het corrigeren van een eerder foutieve administratieve boeking.

Ad 2 en 4.

De nationale sloopregeling is tijdelijk ingevoerd voor de jaren 2009 en 2010. De regeling voorziet in een inruilvergoeding (slooppremie) voor oude auto's. De premie varieert per type ingeruilde auto. Er is in totaal € 65 mln beschikbaar gesteld. Dit wordt aangevuld met € 20 mln van de sector (Auto Recycling Nederland). Bij Miljoenennota was hiervan reeds € 15 mln toegevoegd aan de begroting van VROM.

Ad 5.

Betreft de medefinanciering van samenhangende beleidsuitvoering.

Ad 6.

Betreft eveneens medefinanciering vanuit dit beleidsterrein t.b.v. samenhangende beleidsuitvoering met het taakveld transport bij Risicobeleid.

Ad 7, 8 en 9.

Kasschuif WABO

De Rijksbijdrage aan de WABO wordt in 2009 als decentralisatie-uitkering via het Gemeentefonds verstrekt aan medeoverheden ten laste van de begroting van VROM. Om de totale betaling van € 25 mln mogelijk te maken in 2009, wordt € 9 mln vanuit 2010 naar 2009 geschoven.

FES Roetfilters

Het gereserveerde FES-budget voor de WABO wordt verlaagd met € 16 mln in 2009. Dit komt ten gunste aan het FES-project Roetfilters.

Overboeking WABO

De WABO regelt de omgevingsvergunning. Dit is één geïntegreerde vergunning voor o.a. wonen en bouwen wat tot minder administratieve lasten voor burger en bedrijf moet leiden. Ten behoeve van de invoering van de WABO is in 2008 een bedrag van € 25 mln aan FES-geld beschikbaar gesteld voor gemeenten. In het Bestuurlijk Overleg Financiële Verhoudingen van 31 augustus jl. is door de Rijksoverheid toegezegd dit bedrag over te boeken naar het Gemeentefonds bij Najaarsnota.

Ontvangsten

Ontvangsten instrument: Verminderen van geluidhinder

Op dit instrument zijn de volgende mutaties verwerkt:

(x € 1000)	Ontvangsten
Mutaties 2e suppletore begroting:	
1. Van PF: Ontvangsten industrielaawaai	7 600
2. Vertraging FES geluidskaarten	- 2 900
Totaal	4 700

Ontvangsten instrument: Bevorderen van duurzame mobiliteit

Op dit instrument is de volgende mutatie verwerkt:

(x € 1000)	Ontvangsten
Mutaties 2e suppletore begroting:	
1. FES budgetten luchtkwaliteit verkeersmaatregelen	16 000
Totaal	16 000

Ad.1

Betreft de tegenboeking in de sfeer van de ontvangsten in relatie tot de uitgaven mutatie van gelijke omvang en omschrijving. Heeft te maken met het gedesaldeerd (zowel in de uitgaven- als ontvangstensfeer) boeken van mutaties die te maken hebben met FES middelen.

Artikel 6. Risico's van stoffen, afval, straling en GGO's

(x € 1 000,-)	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp-begroting 2009	Stand 1e suppletore begroting 2009	Mutaties 2e suppletore begroting 2009	Stand 2e suppletore begroting 2009
Verplichtingen:	136 812	194 043	344 663	538 706
Uitgaven:	147 662	188 226	1 663	189 889
Programma:	147 662	188 226	1 663	189 889
Veilig gebruik van chemische stoffen:	9 340	2 166	1 933	4 099
Veilig gebruik van chemische stoffen	9 340	2 166	1 933	4 099
Reductie van milieubelasting door afvalstoffen:	126 871	177 067	- 214	176 853
Reductie van milieubelasting door afvalstoffen	126 871	177 067	- 214	176 853
Bescherming tegen straling:	6 426	6 329	- 30	6 299
Bescherming tegen straling	6 426	6 329	- 30	6 299
Verantwoorde toepassing van ggo's:	5 025	2 664	- 26	2 638
Verantwoorde toepassing van ggo's	5 025	2 664	- 26	2 638
Ontvangsten:	2 800	2 982	0	2 982

Instrument: Veilig gebruik van chemische stoffen

Op dit instrument zijn de volgende mutaties verwerkt:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. Van artikel 5. Milieukwaliteit in de bebouwde leefomgeving tbv taakveld gezondheid		2 000
2. Overige mutaties	- 67	- 67
Totaal	- 67	933

Verplichtingen en uitgaven

Toelichting:

Ad 1.

Betreft de medefinanciering van samenhangende beleidsuitvoering.

Instrument: Reductie van milieubelasting door afvalstoffen

Op dit instrument zijn de volgende mutaties verwerkt:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. Verplichtingschuif tbv het Afvalfonds	- 345 000	
2. Overige mutaties	- 214	- 214
Totaal	344 786	- 214

Toelichting:

Ad 1.

Ten behoeve van de totstandkoming van het Afvalfonds is het overeengekomen budget voor de jaren tot en met 2012 in 2009 toegezegd. Daartoe is een verplichtingschuif van € 115 mln per jaar uit de jaren 2010 t/m 2012 naar 2009 noodzakelijk.

Op dit artikel zijn de volgende incidentele subsidiesverstrekt (vermelding in deze suppletore begroting voor de wettelijke grondslag)

Instrument: Veilig gebruik van chemische stoffen

Aan de UNEP te Châtelaine (Zwitserland) wordt een vrijwillige bijdrage toegekend van € 50 000,-. De bijdrage is bestemd voor de organisatie van de ministersbijeenkomst ICCM 2 (Intergovernmental Conference on Chemicals management).

Aan de UNEP te Châtelaine (Zwitserland) wordt een vrijwillige bijdrage voor 2009 van € 50 000,- toegekend ten behoeve van het Quick Start Programme onder SAICM dat initiële capaciteitsopbouw in ontwikkelingslanden ten behoeve van chemicals management beoogt te ondersteunen.

Aan de OECD te Parijs wordt een vrijwillige bijdrage van € 30 000 toegekend. Doel van de bijdrage is het ondersteunen van de werkzaamheden op het gebied van chemicaliënbeheer binnen het «Expanded Special Programme»(ESP) van de OECD.

Aan de WHO wordt een eenmalige bijdrage van € 35 000 toegekend voor de update van de WHO Research Agenda op het gebied van gezondheidseffecten van radiofrequente velden (International EMF Project).

Aan de OECD te Parijs wordt voor het jaar 2009 een vrijwillige bijdrage toegekend van € 30 000,- voor de uitvoering van werkzaamheden op het gebied van het «Expanded Special Programme» (ESP) binnen het «Environment, Health and Safety Programme».

Aan UNEP (Genève) wordt een vrijwillige bijdrage als assessed contribution van € 120 000,- toegekend voor het Verdrag van Stockholm. Een bedrag van € 80 000,- wordt toegekend voor het operationeel budget ten behoeve van de uitvoering van het verdrag. Een bedrag van € 40 000,- wordt toegekend voor het vrijwillige budget ten behoeve van de uitvoering van het Verdrag van Stockholm.

Aan UNEP (Genève) wordt een vrijwillige bijdrage als assessed contribution van US \$ 144 997,- voor het Verdrag van Rotterdam. Een bedrag van € 49 997,- wordt toegekend voor het operationeel budget ten behoeve van de uitvoering van het verdrag. Een bedrag van US \$ 95 000,- wordt toegekend voor het vrijwillige budget ten behoeve van de uitvoering van het Verdrag van Rotterdam.

Instrument: Reductie van milieubelasting door afvalstoffen

Voor de jaarwisseling 2009/2010, krijgt stichting Consument en veiligheid voor de uitvoering van het Nationaal Voorlichtingsprogramma Vuurwerk een subsidie van maximaal € 225 000,-. Dit bedrag is toegezegd op basis van het «Besluit Milieusubsidies», gepubliceerd in het staatsblad 1998, nummer 720.

Voor de uitvoering van het project «Maatlat Externe Veiligheid Brandweer» krijgt de NVBR een subsidie van maximaal € 90 809,-. Dit bedrag is

toegezegd op basis van het «Besluit Milieusubsidies», gepubliceerd in het staatsblad 1998, nummer 720.

Instrument: Verantwoorde toepassing van ggo's

Aan UNEP (Nairobi) wordt een bijdrage van US\$ 116 764,- (ca € 79 000,-) als assessed contribution toegekend voor het Cartagena Protocol inzake bioveiligheid, ten behoeve van het «core budget» ter uitvoering van het Protocol.

Artikel 7. (Inter)nationaal milieubeleid

(x € 1 000,-)	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp-begroting 2009	Stand 1e suppletore begroting 2009	Mutaties 2e suppletore begroting 2009	Stand 2e suppletore begroting 2009
Verplichtingen:	78 044	70 163	17 762	87 925
Uitgaven:	82 131	118 503	16 887	135 390
Programma:	82 131	118 503	16 887	135 390
Strategieontwikkeling en adequaat generiek instrumentarium:	66 090	105 374	16 642	122 016
Adequaat generiek via ruimtelijke maatregelen	14 240	3 303	3 835	7 138
Strategieontwikkeling en adequaat generiek instrumentarium	45 128	94 773	12 702	107 475
Adequaat generiek instrumentarium	6 722	7 298	105	7 403
Internationaal milieubeleid:	4 285	3 786	900	4 686
Internationaal milieubeleid (HGIS-deel)	2 747	2 029	0	2 029
Internationaal milieubeleid (niet HGIS-deel)	1 538	1 757	900	2 657
Gecoördineerd milieubeleid voor industrie en MKB:	11 756	9 343	- 655	8 688
Gecoördineerd milieubeleid voor industrie en MKB	11 756	9 343	- 655	8 688
Ontvangsten:	6 900	7 097	0	6 937

Verplichtingen en uitgaven

Toelichting:

Instrument: Strategieontwikkeling en adequaat generiek instrumentarium

Op dit instrument zijn de volgende mutaties verwerkt:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. Van LNV: bijdrage in de kosten landelijke voorziening LVO watervergunning	1 000	1 000
2. Loonbijstelling RIVM	600	600
3. Van AP: uit crisispakket voor duurzaam ondernemen ProMT	2 000	2 000
4. Kas- en verplichtingschuif uit 2010-2011 tbv ProMT	1 500	500
5. Bijdrage vanuit WWI tbv de opzet en werking omgevingsvergunning (WABO)	5 600	5 600
6. Aan Senternovem tbv uitvoering monitoring (vanuit uitvoering Sloopregeling)	1 800	1 800
7. Overige mutaties	1 571	1 202
Totaal	14 071	12 702

Toelichtingen:

Ad 3.

Op basis van de ingeschatte omvang aan toekenningen in 2009 wordt het budget stimulering milieutechnologie vanuit het crisispakket (totaal € 10,0 mln over 2009, 2010 en 2011) aan VROM toegekend.

Ad 4.

Deze verplichtingen – en kasschuif vanuit 2010 en 2011 zijn het gevolg van de nieuwste inzichten in de omvang van het benodigde budget in 2009.

Ad 5.

Gelet op de relatie tussen de Omgevingsvergunning en het beleidsdomein WWI (bouwvergunningverlening als onderdeel van de WABO) draagt WWI bij in de kosten die mede gemaakt moeten worden om de benodigde geautomatiseerde ondersteuning van de WABO te kunnen realiseren.

Artikel 8. Externe veiligheid

(x € 1 000,-)	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp- begroting 2009	Stand 1e suppletore begroting 2009	Mutaties 2e supple- tore begroting 2009	Stand 2e suppletore begroting 2009
Verplichtingen:	26 866	22 575	37 721	60 296
Uitgaven:	46 532	50 671	48 424	99 095
Programma:	46 532	50 671	48 424	99 095
Bepalen van de aanvaardbaarheid van risicovolle situaties:	1 571	236	- 15	221
Bepalen van de aanvaardbaarheid van risicovolle situaties	1 571	236	- 15	221
Oplossen van niet-aanvaardbare risicovolle situaties:	7 029	12 232	50 978	63 210
Oplossen van niet-aanvaardbare risicovolle situaties	7 029	12 232	50 978	63 210
Preventie tegen nieuwe risicovolle situaties:	24 440	21 643	0	21 643
Preventie tegen nieuwe risicovolle situaties	24 440	21 643	0	21 643
Milieu en veiligheidsaspecten in ruimtelijke planvorming betrekken:	13 492	16 560	- 2 539	14 021
FES Kennis voor Klimaat	10 000	13 400	- 2 473	10 927
FES Klimaatbuffers	3 000	3 000	- 3 000	0
Overige instrumenten en milieu en veiligheid	492	160	2 934	3 094
Onderzoek externe veiligheid	0	0	0	0
Schadeclaims	0	0	0	0
Ontvangsten:	13 000	16 400	- 5 473	10 927

Verplichtingen en uitgaven

Toelichting:

Instrument: Oplossen van niet-aanvaardbare risicovolle situaties

Op dit instrument zijn de volgende mutaties verwerkt:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. Van VenW: bijdrage aan de schadevergoeding DSM-AGRO	24 000	24 000
2. Kas- en verplichtingenschuif van 2010 naar 2009 ivm schadevergoeding DSM-AGRO	24 000	24 000
3. Doorwerking Eindejaarsmarge 2008 Externe veiligheid		3 000
4. Naar artikel 4. duurzaam produceren tbv bijdrage NEN 2009	- 922	- 922
5. Van artikel Klimaat en luchtkwaliteit voor taakveld transport		1 600
6. Naar VI: bijdrage toezicht buisleidingen	- 500	- 500
7. Overige mutaties	- 200	- 200
Totaal	46 378	50 978

Toelichtingen:

Ad. 1 en 2

Beide mutaties hebben betrekking op de verplaatsing van de ammoniak productie DSM naar Limburg. Daarmee vervalt het ammoniakvervoer per spoor. Op basis van de daarbij horende intrekking van de vergunning ontstaat de verplichting tot schadevergoeding. Samen met het ministerie van VenW wordt door VROM de benodigde € 48,0 mln hier nu gerealloceerd.

Instrument: FES Kennis voor Klimaat

Op dit instrument zijn de volgende mutaties verwerkt:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. FES meerjarige toekenning programma Kennis voor Klimaat	- 9 376	
2. FES doorschuif Kennis voor Klimaat		- 2 473
Totaal	- 9 376	- 2 473

Toelichtingen:

Ad 1.

De subsidietoekenning voor Kennis voor Klimaat heeft voor de gehele looptijd met 1 beschikking eind 2008 plaatsgevonden.

Instrument: FES Klimaatbuffers

De afrekening van de 2e beschikking vindt plaats in 2010. Dit door de vertraging van de notificatieprocedure bij EC.

Instrument: Overige instrumenten milieu en veiligheid

Op dit instrument zijn de volgende mutaties verwerkt:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. Van artikel 5. Verbeteren milieukwaliteit in de bebouwde leefomgeving		2 200
2. Overige mutaties	749	749
Totaal	734	2 934

Toelichtingen:

Ad 1.

De ontvangsten op het ontvangsten instrument Verminderen van geluidshinder van artikel 5. wordt voor een deel ingezet op onderhavig instrument.

Op dit artikel zijn de volgende incidentele subsidies verstrekt (vermelding in deze suppletore begroting voor de wettelijke grondslag):**Instrument: Oplossen van niet-aanvaardbare risicovolle situaties**

Voor de uitvoering van het Landelijke regieteam BRZO krijgt het IPO een subsidie van maximaal € 250 000. Dit bedrag is toegezegd op basis van het «Besluit Milieusubsidies», gepubliceerd in het staatsblad 1998, nummer 720.

VROM verleent IPO een bijdrage van maximaal € 319 412,00 voor beheer register externe veiligheid subsidie. Deze subsidiebijdrage wordt u verleend op grond van het Besluit milieusubsidies en onder de daarin in artikel 10 vermelde verplichtingen.

Aan de OECD te Parijs wordt een vrijwillige bijdrage van € 35 000 toegekend. Doel van de bijdrage is het mogelijk maken van de werkzaamheden van het «Programme on Chemical Accidents» binnen het «Environment, Health and Safety Programme» van de OECD. Het «Programme on Chemical Accidents» richt zich op het voorkomen van incidenten ten gevolge van het op industriële schaal werken met gevaarlijke stoffen en op het beperken van de gevolgen bij een onverhoopt incident.

Ontvangsten**Ontvangsten instrument: Oplossen van niet-aanvaardbare risicovolle situaties****Ontvangsten instrument: FES Kennis voor Klimaat**

Zie de toelichting bij de uitgaven.

Artikel 9. Handhaving en toezicht

(x € 1 000,-)	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp- begroting 2009	Stand 1e suppletore begroting 2009	Mutaties 2e supple- tore begroting 2009	Stand 2e suppletore begroting 2009
Verplichtingen:	63 856	63 673	- 3 081	60 592
Uitgaven:	63 684	63 240	- 3 081	60 159
Programma:	20 340	19 778	1 358	21 136
Bevorderen naleving wetgeving voor Wonen, Wijken en Integratie:	731	731	1 208	1 939
Bevorderen naleving wetgeving voor Wonen, Wijken en Integratie	731	731	1 208	1 939
Bevorderen naleving wetgeving voor Milieu en Ruimte:	10 201	9 866	- 532	9 334
Bevorderen naleving wetgeving voor Milieu en Ruimte	10 201	9 866	- 532	9 334
Bevorderen samenwerking methodiek en strategie:	2 641	2 532	0	2 532
Bevorderen samenwerking metho- diek en strategie	2 641	2 532	0	2 532
Crisismanagement organiseren:	5 608	5 518	682	6 200
Crisismanagement organiseren	5 608	5 518	682	6 200
Opsporen en bestrijden van fraude:	1 159	1 131	0	1 131
Opsporen en bestrijden van fraude	1 159	1 131	0	1 131
Apparaat:	43 344	43 462	- 4 439	39 023
Apparaat artikel 9	43 344	43 462	- 4 439	39 023
Ontvangsten:	882	882	0	882

Verplichtingen en uitgaven

Toelichting:

Instrument: Apparaat art. 9

De grote bijstellingen in de VROM-organisatie als gevolg van de personele taakstellingen vanuit het Coalitieakkoord maken het nodig om voor alle dienstonderdelen opnieuw budgetten voor het apparaat vast te stellen. Daartoe zijn voor alle dienstonderdelen zero-base en aan de hand van de personeelsomvang en verloop daarvan, genormeerde kosten van personeel en materieel, en aan de hand van specifieke kostenposten, de nodige apparaatbudgetten bepaald.

De aanpassing van het apparaatsbudget van € - 4,439 mln betreft een correctie op de herverdelingsoperatie bij Miljoenennota 2009.

Artikel 91. Algemeen (Niet beleidsartikel)

(x € 1 000,-)	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp- begroting 2009	Stand 1e suppletore begroting 2009	Mutaties 2e supple- tore begroting 2009	Stand 2e suppletore begroting 2009
Verplichtingen:	308 178	309 359	34 754	344 113
Uitgaven:	316 169	329 127	36 331	365 458
Programma:	42 326	44 357	- 6 323	38 034
Communicatie-instrumenten	6 273	6 501	2 537	9 038
Stichting Advisering Bestuursrecht- spraak (StaB)	5 148	5 148	210	5 358
Overige vastgoedinformatievoorzie- ning	26 405	23 648	- 1 363	22 285
Ruimtelijk Planbureau	0	0	0	0
Programma/onderzoek Milieu en Natuur Planbureau (MNP)	0	0	0	0
Programma/onderzoek Gemeen- schappelijk Ontwikkelingsbedrijf (GOB)	4 500	9 060	- 7 707	1 353
Apparaat:	273 843	284 770	42 654	327 424
Beleidsartikelen begroting XI-VROM	48 059	47 901	- 6 256	41 645
Apparaat artikel 1 (DGR)	9 147	9 094	- 2 654	6 440
Apparaat artikel 2 (DGR)	3 006	2 953	2 966	5 919
Apparaat artikel 3 (DGM/KvL)	4 695	4 695	18 263	22 958
Apparaat artikel 4 (DGM/BWL)	4 960	4 960	- 4 960	0
Apparaat artikel 5 (DGM/LMV)	4 769	4 769	- 4 769	0
Apparaat artikel 6 (DGM/SAS))	5 597	5 597	- 5 597	0
Apparaat artikel 7 (DGM/SB)	5 446	5 446	- 5 446	0
Apparaat internationale Zaken artikel 7 (IZ)	6 105	6 105	- 6 105	0
Apparaat artikel 8 (DGR)	823	771	5 557	6 328
Apparaat artikel 8 (DGM)	3 511	3 511	- 3 511	0
Beleidsartikelen begroting XVIII-WWI	32 074	33 480	13 752	47 232
Apparaat artikel 1 (DGWWI)	5 195	5 120	145	5 265
Apparaat artikel 2 (DGWWI)	4 352	4 267	458	4 725
Apparaat artikel 3 (DGWWI)	10 767	12 477	12 390	24 867
Uitvoering huursubsidie	1 900	1 870	87	1 957
Apparaat artikel 4 (DGWWI)	4 476	4 476	1 005	5 481
Apparaat artikel 5 (DGWWI)	5 384	5 270	- 333	4 937
Departementsleiding, control, expert- diensten en overige staf:	62 820	62 617	- 20 691	41 926
Apparaat projecten VROM	270	0	0	0
Apparaat DGWWI	2 272	2 272	- 2 272	0
Apparaat DGR	3 970	3 970	- 3 970	0
Apparaat DGM	2 194	2 194	- 2 194	0
Apparaat departementsleiding, control en overig staf	17 711	17 711	- 17 711	0
Apparaat Milieu en Natuur Planbu- reau (MNP)	36 403	36 470	5 456	41 926
Raden:	6 561	7 659	- 1 129	6 530
VROM-Raad	2 069	2 055	76	2 131
Raad voor Ruimtelijk, Milieu- en Natuurronzoek	520	547	495	1 042
Waddenadviesraad (WAR)	678	701	18	719
Adviesraad Gevaarlijke Stoffen (AGS)	0	1 000	0	1 000
Technische Commissie Bodembe- scherming (TCB)	627	625	17	642
Gemeenschappelijk OntwikkelingsBe- drijf (GOB)	2 667	2 731	- 1 735	996
Postactieven:	10 043	10 043	- 541	9 502
Postactieven DGWWI	3 139	3 139	- 3 139	0
Postactieven DGR	402	402	- 402	0
Postactieven DGM	1 356	1 356	- 1 356	0
Postactieven Inspectie	1 568	0	0	0

(x € 1 000,-)	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp- begroting 2009	Stand 1e suppletore begroting 2009	Mutaties 2e supple- tore begroting 2009	Stand 2e suppletore begroting 2009
Postactieven RPB	0	0	0	0
Postactieven GD/CSt	3 578	5 146	4 356	9 502
Gemeenschappelijke voorzieningen:	121 923	130 707	49 882	180 589
Gemeenschappelijke voorzieningen	96 815	105 599	49 082	154 681
Huurbijdrage aan RGD	25 108	25 108	800	25 908
Taakstellingen	- 7 637	- 7 637	7 637	0
Rijksbrede taakstelling apparaat	- 7 637	- 7 637	7 637	0
Ontvangsten:	40 339	40 339	10 537	50 876

Verplichtingen en uitgaven

Toelichtingen:

Instrument: Uitgaven programma

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. Van VenW: Bijdrage landelijke voorziening LVO watervergunning	1 000	1 000
2. Van IPO: bijdrage BAG	810	810
3. Van UvW: bijdrage BAG	810	810
4. Bijdrage VROM aan BAG	- 8 000	- 5 000
5. Naar Fin inzake programma GOB	- 5 460	- 7 707
6. Van WW/Rgd middelen tbv vastgoedinformatievoor- ziening Geonovum	2 080	2 080
7. Overige mutaties		
Totaal	- 5 406	- 6 323

Toelichting:

Ad 2., 3. en 4.

Betreft de bijdragen van het IPO (Interprovinciaal Overleg) en de UvW (Unie van Waterschappen) aan de Basisregistraties voor Adressen en Gebouwen. Het geld van de UvW komt terug als ontvangst. Er wordt € 5 mln voor de bijdrage van VROM aan BAG overgeboekt.

Ad 5.

Per 1 juli 2009 is het GOB onderdeel van het ministerie van Financiën (RVOB) geworden. De meerjarige apparaatbudgetten zijn overgeheveld naar de begroting van Financiën.

Instrument: Uitgaven apparaat Gemeenschappelijke voorzieningen

Binnen de apparaatsbudgetten is veel gemuteerd binnen het artikel. Voor deze mutaties geldt het volgende:

Er heeft mede door de taakstelling uit het regeerakkoord een organisatie-wijziging bij VROM plaatsgevonden in een «tijdelijke organisatie». Daarnaast zijn begrotingsmiddelen gecentraliseerd (per saldo neutraal). Hierdoor heeft er een structurele budgetoverheveling vanuit de VROM-diensten plaatsgevonden.

Per saldo is er voor ruim € 42 mln aan de apparaatsbudgetten toegevoegd. Dit wordt voornamelijk verklaard door de volgende mutaties:

(x € 1000)	Uitgaven
Mutaties 2e suppletore begroting:	
1. Loonbijstelling	8 700
2. Prijsbijstelling	6 463
3. Correctie herverdelingsoperatie VI	6 400
4. Overboekingen voor ICT vanuit WWI/Rgd	3 300
5. Van artikel 9; uitgaven inhuur externen	1 182
6. Verschuiving budget tbv BAG apparaat	5 000
7. Invullen Rijksbrede taakstelling apparaat	7 637
8. Overboeking voor de Huurcommissie vanuit WWI	4 400
9. Overige mutaties	- 428
Totaal	42 654

Toelichting:

Het begroten van de BAG-middelen op dit instrument verhoogd het kasbudget met ruim € 5 mln. Aan loon- en prijsbijstelling is ongeveer € 7 mln toegevoegd en voor ICT-uitgaven ca. € 3 mln.

Het budget ten behoeve van de Huurcommissie is met € 4,4 mln verhoogd. Dit heeft de volgende oorzaak: Teneinde de in de begroting genoemde behandeltermijnen huurgeschillen bij een hogere instroom dan verwacht zo veel mogelijk te realiseren, wordt voor het proces van geschilbeslechting een groot beroep gedaan op de inhuur van externen. Ook voor de andere (voorwaarden scheppende) processen bij SHC wordt een groter beroep op externen gedaan en zijn de ICT uitgaven hoger dan geraamd. Deze zijn noodzakelijk om de reorganisatie van de Huurcommissie in brede zin (procesveranderingen, BLD-vorming, ZBO-wet) te implementeren en daarmee te gemoed te komen aan de verwachtingen die zijn gewekt in de Memorie van Toelichting op de ZBO-HC-wet. Voorgaande leidt bij de Huurcommissie tot een mutatie van € 4,4 mln in 2009.

Ontvangsten

Ontvangsten instrument:

Op dit instrumenten zijn de volgende mutaties verwerkt:

(x € 1000)	Ontvangsten
Mutaties 2e suppletore begroting:	
1. BAG: verschuiving ontvangsten van 2008	1 670
2. BAG: Ontvangsten UvW ivm bijdrage kosten	810
3. Afdracht inflatiecorrectie RGD	2 672
4. Restituties van sociale premies	1 500
5. Bijdrage andere departementen voor PLO	1 134
6. Overige mutaties	2 751
Totaal	10 537

Artikel 92. Nominaal en onvoorzien (Niet beleidsartikel)

(x € 1 000,-)	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp- begroting 2009	Stand 1e suppletore begroting 2009	Mutaties 2e supple- tore begroting 2009	Stand 2e suppletore begroting 2009
Verplichtingen:	- 572	9 843	- 12 554	- 2 711
Uitgaven:	- 710	9 705	- 12 254	- 2 549
Loonbijstelling:	0	16 481	- 16 481	0
Loonbijstelling	0	16 481	- 16 481	0
Prijsbijstelling:	0	16 242	- 13 713	2 529
Prijsbijstelling	0	16 242	- 13 713	2 529
Onvoorzien:	1 522	- 19 152	19 540	388
Onvoorzien	1 522	- 19 152	19 540	388
Nog nader te verdelen:	- 2 232	- 3 866	- 1 600	- 5 466
Nog nader te verdelen taakstellingen	- 300	- 671	- 1 600	- 2 271
Nog nader te verdelen overig	- 1 932	- 3 195	0	- 3 195

Verplichtingen en uitgaven

Toelichting:

Instrument: Loonbijstelling

Jaarlijks wordt de loonbijstelling aan de departementen uitgekeerd. De loonbijstelling, tranche 2009, is aan de eerste suppletore begroting van het ministerie van VROM toegevoegd op artikel 92. Deze loonbijstelling is vervolgens verdeeld over de apparaatsinstrumenten van het ministerie van VROM.

Instrument: Prijsbijstelling

Jaarlijks wordt prijsbijstelling aan de departementen uitgekeerd. De prijsbijstelling, tranche 2009, is aan de eerste suppletore begroting van het ministerie van VROM toegevoegd op artikel 92.